



**สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9**

**Administrators' Competency and Schooling by Design in The 21st Century of School
Under Secondary Educational Service Area Office 9**

Received: January 5, 2018

Revised: March 27, 2018

Accepted: March 29, 2018

จิรพรณ์ภูฏ ภูมิรินทร์*

Jeerapornnat Pummarin

สายสุดา เตียเจริญ**

Saisuda Tiacharoen

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา 2) การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 กลุ่มตัวอย่างเป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำนวน 56 แห่ง โดยมีผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 2 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครูผู้สอน จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น จำนวน 112 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาตามแนวคิดของเอลเลียตต์ ซีฟ (Elliott Seif) และ เจย์ แมคไท (Jay McTighe) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่ามัธยฐานและเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงาน 2) การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในเชิงบวก ลักษณะคล้ายคลึงกัน

คำสำคัญ : สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา/ การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21

* นักศึกษาริพญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร



Abstract

The purposes of this research were to know 1) administrators' competency, 2) schooling by design in the 21st century and 3) the relationship between administrators' competency and schooling by design in the 21st century of school under Secondary Educational Service Area Office 9. The samples were 56 schools under Secondary Educational Service Area Office 9. The respondents were schools administrator and teacher, total of 112 respondents. The research instrument was a questionnaire about administrators' competency from The Office of The Teacher Civil Service and Educational Personal Commission's concept and schooling by design in the 21st century from Elliott Seif and Jay McTighe's concept. The statistical used to analyze the data were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and Pearson's product moment correlation coefficient. The findings of the research were as follows: 1) administrators' competency, as a whole was at a highest level, either administrators' core competency and administrators' functional competency. 2) schooling by design in the 21st century, as a whole and as individually were at a high level and 3) there was a significance relationship between administrators' competency and schooling by design in the 21st century of school under Secondary Educational Service Area Office 9 at 0.01 level of statistical significance in positive the same manner.

Keywords : Administrators' Competency/ Schooling by Design in The 21st Century

บทนำ

ทักษะแห่งอนาคตใหม่ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) เป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของคนไทยในฐานะการเป็นพลเมืองของโลกที่มีการดำรงชีวิตท่ามกลางโลกแห่งเทคโนโลยี (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2560: 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากการที่สถานศึกษาจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่สูงขึ้น และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถที่หลากหลายตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ 1) ความสามารถในการสื่อสาร 2) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตและอาชีพ เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และ 5) ความสามารถในการใช้สารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยีเป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9, 2559: 5) ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์นโยบายที่เกี่ยวข้องและสภาพการจัด



การศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่าสาเหตุที่ทำให้สถานศึกษาบางแห่งไม่ได้รับการรับรองคุณภาพหรือการรับรองคุณภาพยังอยู่ในระดับที่ไม่เป็นที่น่าสนใจ ได้แก่ ด้านที่ 1 ด้านคุณภาพการศึกษา มีจำนวนผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินของสถานศึกษาในอัตราที่ค่อนข้างสูง ส่งผลให้ผลทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) อยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยร้อยละของประเทศ และบางรายวิชาสูงกว่าระดับประเทศเพียงเล็กน้อย ด้านที่ 2 ด้านโอกาสทางการศึกษา จำนวนผู้เรียนที่ออกกลางคันทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายมีแนวโน้มสูงขึ้น และด้านที่ 3 ด้านการบริหารจัดการ มีสถานศึกษาเพียงร้อยละ 47.54 ที่มีแผนงานและโครงการนิเทศภายในสถานศึกษาที่มุ่งส่งเสริมการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนดำเนินการจริงตามกรอบปฏิทินที่กำหนดไว้ จากสภาพปัญหาที่กล่าวมานั้นชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารจัดการเพื่อให้การเรียนการสอนในสถานศึกษาส่งผลให้ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้ รวมถึงการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองและพลโลกที่เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข มีทักษะพื้นฐานการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างสมานฉันท์ ชำรงไว้ซึ่งความดีงามของความเป็นไทยในทุก ๆ ด้าน ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารจากนักวิชาการหลายท่าน อาทิ McClelland (1973: 57-83) ได้แบ่งองค์ประกอบของสมรรถนะไว้ 5 ส่วน ประกอบด้วย 1) ความรู้ 2) ทักษะ 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง 4) บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล และ 5) แรงจูงใจ/เจตคติ Mumford and others (2000: 87-114) ได้กล่าวว่าผู้บริหารที่จะประสบความสำเร็จและสามารถนำพาองค์กรสู่จุดหมายได้นั้นผู้บริหารต้องมีสมรรถนะ 3 ประการ ได้แก่ 1) ทักษะการแก้ปัญหา 2) ทักษะการตัดสินใจทางสังคม และ 3) ความรู้ ฌรณวิทย์แสนทอง (2547: 25) ได้อธิบายเกี่ยวกับสมรรถนะไว้ดังนี้ 1) สมรรถนะหลัก ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ ทักษะคิด ความเชื่อ และอุปนิสัยที่ช่วยสนับสนุนให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ได้ 2) สมรรถนะตามสายงาน ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ ทักษะคิด ความเชื่อ และอุปนิสัยที่จะส่งเสริมให้คนนั้นๆ สร้างผลงานในการปฏิบัติงานในตำแหน่งนั้นๆ ได้สูงกว่ามาตรฐาน และ 3) สมรรถนะส่วนบุคคล ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ ทักษะคิด ความเชื่อ และอุปนิสัยที่จะทำให้บุคคลนั้นมีความสามารถในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้โดดเด่นกว่าคนทั่วไป สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2548: 17-22) ได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา มีสาระในเรื่องสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยปัจจัย 10 ประการ คือ 1) หลักและกระบวนการบริหารการศึกษา 2) นโยบายและการวางแผนการศึกษา 3) การบริหารงานด้านวิชาการ 4) การบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่ 5) การบริหารงานบุคคล 6) การบริหารกิจการนักเรียน 7) การประกันคุณภาพการศึกษา 8) การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ 9) การบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน และ 10) คุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2552: 4) ได้กำหนดสมรรถนะหลักในภาคราชการพลเรือนไว้ 5 สมรรถนะ คือ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) บริการที่ดี 3) การสั่งสมความเชี่ยวชาญในอาชีพ 4) การยึดมั่นใน



ความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม และ 5) การทำงานเป็นทีม สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2548: 1-15) ได้กำหนดสมรรถนะสำหรับแต่ละกลุ่มงานไว้ 2 ประเภท เพื่อสนับสนุนให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่และส่งเสริมให้ปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น โดยกำหนดสมรรถนะไว้ ประกอบด้วย 1) สมรรถนะหลัก และ 2) สมรรถนะประจำสายงาน

ในด้านการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 จากนักวิชาการหลายท่าน อาทิ ภาติเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills, 2009: 32-35) และกลุ่มที่ได้สนับสนุนให้เกิดการปรับเปลี่ยนการสอน และการเรียนรู้ให้สัมพันธ์กันโดยคำนึงถึงผลลัพธ์ และผลัดกันให้บรรลุทักษะแห่งอนาคตไว้ในระบบการศึกษา รวมถึงการเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนทุกคนประสบความสำเร็จภายใต้ระบบเศรษฐกิจโลกใหม่ ภาติเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ได้นำเสนอความคิดองค์รวมอย่างเป็นระบบเพื่อใช้ปรับแนวคิดและฟื้นฟูการศึกษาของรัฐขึ้นมาใหม่ โดยนำองค์ประกอบทั้งหมดมารวมกัน ทั้งผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและระบบสนับสนุนการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยกำหนดวิสัยทัศน์สำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ผู้เรียนควรได้รับในแง่ความเชี่ยวชาญในวิชาแกน แนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อบรรลุผลลัพธ์ที่สำคัญและจำเป็นต่อผู้เรียนอย่างแท้จริงไว้ 6 ประการ คือ 1) วิชาหลักหรือวิชาแกน 2) แนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 3) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม 4) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี 5) ทักษะชีวิตและการทำงาน และ 6) ระบบสนับสนุนการศึกษาของศตวรรษที่ 21 เอลเลียตต์ ซีฟ (Elliott Seif) และเจย์ แมคไท (Jay McTighe) (อ้างถึงในวรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอชิป จิตตฤกษ์ (แปล), 2556: 25) ได้เสนอกรอบความคิดการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ที่มีองค์ประกอบหลักที่สัมพันธ์กัน 5 ประการ ประกอบด้วย 1) พันธกิจด้านการสอน 2) หลักการเรียนรู้ 3) หลักสูตรและระบบประเมินผล 4) โปรแกรมการสอนและแนวปฏิบัติ และ 5) ปัจจัยสนับสนุนโดยรวม และวิจารณ์ พานิช (2554) ได้เสนอว่า การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ตามกรอบแนวคิดเพื่อการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 (21st Century Learning Framework) แสดงถึงผลลัพธ์ของผู้เรียนและปัจจัยส่งเสริมสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอนเพื่อรองรับศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 1) สารวิชาหลัก (Core Subjects) โดยสารวิชาหลักนี้จะนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์สำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนในเนื้อหาเชิงสหวิทยาการ (Interdisciplinary) โดยการส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อหาวิชาแกนหลัก และสอดแทรกทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เข้าไปในทุกวิชาแกนหลัก 2) ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 3) ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม จะเป็นตัวกำหนดความพร้อมของนักเรียนเข้าสู่โลกการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้นในปัจจุบัน 4) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เนื่องจากในปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อและเทคโนโลยีมากมาย ผู้เรียนจึงต้องมีความสามารถในการแสดงทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและปฏิบัติงานได้หลากหลาย 5) ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ในการดำรงชีวิตและทำงานในยุคปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จ



และ 6) ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ทุกคนจะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ การเรียนรู้ 3R x 7C เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ที่มีเป้าหมายในการปรับแนวคิดและฟื้นฟูระบบการศึกษาของไทย โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21

จากแนวคิดข้างต้น แสดงให้เห็นว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 เป็นหัวใจสำคัญและเป็นตัวขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาในการสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 ให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น รวมถึงการเป็นพลเมืองของโลกที่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) มาทำการวิจัย ซึ่งได้กำหนดสมรรถนะหลัก (Core Competency) ไว้ 4 สมรรถนะ ได้แก่ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง 4) การทำงานเป็นทีม และได้กำหนดสมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ไว้ 4 สมรรถนะ ได้แก่ 1) การคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ 2) การสื่อสารและการจูงใจ 3) การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร 4) การมีวิสัยทัศน์ ส่วนแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยใช้กรอบความคิดของเอลเลียต ซีฟ (Elliott Seif) และเจย์ แม็คไท (Jay McTighe) ในการนำไปปฏิบัติเพื่อสนับสนุนทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 1) พันธกิจด้านการสอน 2) หลักการเรียนรู้ 3) หลักสูตรและระบบประเมินผล 4) โปรแกรมการสอนและแนวปฏิบัติ และ 5) ปัจจัยสนับสนุนโดยรวม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อทราบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9
2. เพื่อทราบการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ที่มีแผนแบบการวิจัยลักษณะกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสถานการณ์ ไม่มีการทดลอง (The One Shot, Non-Experimental Case Study) โดยใช้สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analyze)



ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ที่จัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 61 แห่ง ได้แก่ สถานศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 32 แห่ง และสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม จำนวน 29 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จำนวน 56 แห่ง ที่ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางประมาณการขนาดตัวอย่างของเครจซ์ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 608) และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งประเภท (Stratified Random Sampling) จำแนกตามจังหวัดและอำเภอ

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 2 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และ ครูผู้สอน จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น จำนวน 112 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1) ตัวแปรต้น (X_{tot}) ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.)

2) ตัวแปรตาม (Y_{tot}) ประกอบด้วย พันธกิจด้านการสอน หลักในการเรียนรู้ หลักสูตรและระบบประเมินผล โปรแกรมการสอนและแนวปฏิบัติ และปัจจัยสนับสนุนโดยรวม ตามแนวคิดของเอลเลียตต์ ซีฟ (Elliott Seif) และเจย์ แมคไท (Jay McTighe)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) (2548: 3) ประกอบด้วย 1. สมรรถนะหลัก ได้แก่ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง 4) การทำงานเป็นทีม และ 2. สมรรถนะประจำสายงาน ได้แก่ 1) การคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ 2) การสื่อสารและการจูง 3) การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร 4) การมีวิสัยทัศน์

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดของเอลเลียตต์ ซีฟ (Elliott Seif) และเจย์ แมคไท (Jay McTighe) (อ้างอิงในวรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอภิป จิตตฤกษ์ (แปล), 2556: 25) ประกอบด้วย 1) ด้านพันธกิจด้านการสอน 2) ด้านหลักในการเรียนรู้ 3) ด้านหลักสูตรและระบบประเมินผล 4) ด้านโปรแกรมการสอนและแนวปฏิบัติ และ 5) ด้านปัจจัยสนับสนุนโดยรวม



.....

แบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert, 1961: 74) โดยกำหนดความหมายไว้ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา/ การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา/ การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา/ การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับปานกลาง ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา/ การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อย ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา/ การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อยที่สุด ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม โดยมี 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาค้นคว้าหลักการ แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรมและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ แล้วนำความรู้และแนวคิดที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างเป็นเครื่องมือภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ขั้นตอนที่ 2 นำแบบสอบถามสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2548: 3) และการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดของเอลเลียตต์ ซีฟ (Elliott Seif) และเจย์ แมคไท (Jay McTighe) (อ้างถึงใน วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอริป จิตตฤกษ์ (แปล), 2556: 25) และนำไปปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง และนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบเครื่องมือโดยตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม แล้วหาคุณภาพรายข้อ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ใช้ข้อคำถามที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8-1.0 มีจำนวน 47 ข้อ

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 15 แห่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ในจังหวัดกาญจนบุรี สถานศึกษาละ 2 คน รวม 30 คน

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1974: 161) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.99



การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากรถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำนวน 56 แห่ง เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 สำหรับสถานศึกษาที่สามารถดำเนินการได้ ในส่วนของสถานศึกษาที่ผู้วิจัยเดินทางไม่สะดวก ผู้วิจัยใช้วิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ เมื่อครบกำหนดได้รับแบบสอบถามกลับมาทั้งสิ้น จำนวน 112 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการนำเสนอและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อใช้เป็นภาพรวมในการตอบคำถามการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามตอนที่ 1 ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ในแบบสอบถามตอนที่ 2 และแบบสอบถามตอนที่ 3 ใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยการพิจารณาค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean) ของคะแนนที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1970: 190) มีรายละเอียดดังนี้
 - ค่ามัชฌิมเลขคณิต 4.50-5.00 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา หรือการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด
 - ค่ามัชฌิมเลขคณิต 3.50-4.49 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา หรือการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก
 - ค่ามัชฌิมเลขคณิต 2.50-3.49 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา หรือการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับปานกลาง
 - ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.50-2.49 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา หรือการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อย
 - ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.00-1.49 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา หรือการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อยที่สุด
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ใช้การวิเคราะห์



สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) (อ้างถึงใน Dennis E. Hinkle, 1998: 118) ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .780 ตามรายละเอียด ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.700–1.000 แสดงว่าสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.300–0.690 แสดงว่าสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.000–0.290 แสดงว่าสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

ผลการวิจัย

1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ การพัฒนาตนเอง การบริการที่ดี และการทำงานเป็นทีม อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนการมุ่งผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับมาก ด้านสมรรถนะประจำสายงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร และการมีวิสัยทัศน์อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนการสื่อสารและการจูงใจ และการวิเคราะห์และสังเคราะห์อยู่ในระดับมากที่สุด ดังปรากฏ ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวม

ด้าน	สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	สมรรถนะหลัก (X_1)	4.54	0.39	มากที่สุด
	1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ ($X_{1,1}$)	4.48	0.43	มาก
	2) การบริการที่ดี ($X_{1,2}$)	4.55	0.41	มากที่สุด
	3) การพัฒนาตนเอง ($X_{1,3}$)	4.60	0.41	มากที่สุด
	4) การทำงานเป็นทีม ($X_{1,4}$)	4.51	0.43	มากที่สุด



2. สมรรถนะประจำสายงาน (X_2)	4.53	0.38	มากที่สุด
1) การวิเคราะห์และสังเคราะห์ ($X_{2,1}$)	4.46	0.45	มาก
2) การสื่อสารและการจูงใจ ($X_{2,2}$)	4.47	0.43	มาก
3) การพัฒนาศักยภาพบุคลากร ($X_{2,3}$)	4.60	0.37	มากที่สุด
4) การมีวิสัยทัศน์ ($X_{2,4}$)	4.57	0.41	มากที่สุด
รวม (X_{tot})	4.53	0.38	มากที่สุด

(n = 56)

2. การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ได้แก่ พันธกิจด้านการสอน โปรแกรมการสอนและแนวปฏิบัติ ปัจจัยสนับสนุนโดยรวม หลักสูตรและระบบประเมินผล และหลักในการเรียนรู้ ดังปรากฏตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

(n = 56)

ด้าน	การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	พันธกิจด้านการสอน (Y_1)	4.41	0.48	มาก
2.	หลักในการเรียนรู้ (Y_2)	4.33	0.49	มาก
3.	หลักสูตรและระบบประเมินผล (Y_3)	4.34	0.55	มาก
4.	โปรแกรมการสอนและแนวปฏิบัติ (Y_4)	4.39	0.49	มาก
5.	ปัจจัยสนับสนุนโดยรวม (Y_5)	4.35	0.48	มาก
	รวม (Y_{tot})	4.36	0.46	มาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกลักษณะคล้ายตามกัน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .780

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรย่อยของสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา (X_1) กับตัวแปรย่อยของการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา (Y) พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเรียงจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากไปหาน้อย คือการพัฒนาตนเอง ($X_{1,3}$) กับพันธกิจด้านการสอน (Y_1) เท่ากับ .754 รองลงมาคือการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ($X_{1,1}$) กับพันธกิจด้านการสอน (Y_1) เท่ากับ .717 และรองลงมาคือการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ($X_{1,1}$) กับโปรแกรมการสอนและแนวปฏิบัติ (Y_4) เท่ากับ .695 ตามลำดับ



ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรย่อยของสมรรถนะประจำสายงานของผู้บริหารสถานศึกษา (X2) กับตัวแปรย่อยของการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา (Y) พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกข้อ โดยเรียงจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากไปหาน้อย คือการมีวิสัยทัศน์ (X2.4) กับพันธกิจด้านการสอน (Y1) เท่ากับ .797 รองลงมาคือการสื่อสารและการจูงใจ (X2.2) กับพันธกิจด้านการสอน (Y1) เท่ากับ .761 และรองลงมาคือการมีวิสัยทัศน์ (X2.4) กับหลักสูตรและระบบประเมินผล (Y3) เท่ากับ .744 ดังปรากฏตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

(n = 56)

ตัวแปร	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y _{tot}
X ₁	0.756**	0.655**	0.690**	0.668**	0.663**	0.733**
X _{1.1}	0.717**	0.624**	0.671**	0.695**	0.660**	0.719**
X _{1.2}	0.651**	0.592**	0.583**	0.558**	0.550**	0.626**
X _{1.3}	0.754**	0.624**	0.655**	0.590**	0.606**	0.689**
X _{1.4}	0.685**	0.595**	0.653**	0.635**	0.645**	0.686**
X ₂	0.812**	0.726**	0.744**	0.734**	0.738**	0.801**
X _{2.1}	0.742**	0.678**	0.671**	0.687**	0.695**	0.740**
X _{2.2}	0.761**	0.696**	0.675**	0.635**	0.688**	0.737**
X _{2.3}	0.676**	0.568**	0.637**	0.634**	0.597**	0.664**
X _{2.4}	0.797**	0.710**	0.744**	0.735**	0.718**	0.791**
X _{tot}	0.798**	0.703**	0.730**	0.713**	0.713**	0.780**

** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สรุปผลการวิจัย

1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิต พบว่า การพัฒนาตนเอง การบริการที่ดี และการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนการมุ่งผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับมาก

สมรรถนะประจำสายงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย พบว่า การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร และการมี



.....

วิสัยทัศน์อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนการสื่อสารและการจูงใจ และการวิเคราะห์และสังเคราะห์อยู่ในระดับมาก

2. การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ ได้แก่ พันธกิจด้านการสอน โปรแกรมการสอนและแนวปฏิบัติ ปัจจัยสนับสนุนโดยรวม หลักสูตรและระบบประเมินผล และหลักในการเรียนรู้

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในเชิงบวกลักษณะคล้อยตามกัน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .780

อภิปรายผล

1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีพฤติกรรมการบริหารงานที่กำหนดเป็นคุณลักษณะร่วมกัน จึงทำให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ได้รับการพัฒนา และผ่านการคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนด อีกทั้งยังศึกษา ค้นคว้า หาความรู้ ติดตาม องค์ความรู้ และเทคโนโลยีใหม่ๆ ในวงวิชาการและวิชาชีพ เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา หรือผู้ร่วมงานอีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2548: 1) นอกจากนี้หน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ได้มีการจัดประชุมอบรม สัมมนาให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงองค์ความรู้ที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะได้นำไปปรับใช้แก่สถานศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองจึงมีความสำคัญ เพราะทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีสมรรถนะด้านอื่น ๆ ตามมา และมีความพร้อมในการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ด้านการบริการที่ดี ด้านการทำงานเป็นทีม จึงทำให้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ ได้แก่ สมรรถนะหลักด้านการพัฒนาตนเอง สมรรถนะหลักด้านการบริการที่ดี สมรรถนะหลักด้านการทำงานเป็นทีม และสมรรถนะหลักด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสฤณี เรืองแก้ว (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ สมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหาร



ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย สมรรถนะหลักด้านการทำงานเป็นทีม สมรรถนะหลักด้านการบริการที่ดี สมรรถนะหลักด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และสมรรถนะหลักด้านการพัฒนาตนเอง

2. การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ ได้แก่ พันธกิจด้านการสอน โปรแกรมการสอนและแนวปฏิบัติ ปัจจัยสนับสนุนโดยรวม หลักสูตรและระบบ และหลักในการเรียนรู้ ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอน ของสถานศึกษาคำนึงถึงทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ สมรรถนะ ทักษะ สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข และอยู่ร่วมกันในสังคมได้ ซึ่งสอดคล้องกับบทความของ นรินทร์ สังข์รักษา (2557: 42) ศึกษาเกี่ยวกับ คุณภาพการศึกษาเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21: พันธกิจที่ต้องทบทวน โดยชี้ให้เห็นว่า คุณภาพการศึกษาของไทยมีปัญหาตั้งแต่อดีต ยังไม่สามารถบรรลุผลได้จึงเป็นพันธกิจของภาครัฐ/กระทรวงศึกษาธิการ และสถาบันการศึกษาทุกระดับ ต้องกลับมาทบทวน พันธกิจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด การผลิตผู้เรียนให้มีสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผู้เรียนต้องมี 5 สมรรถนะ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพการศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิศักดิ์ นันทวิทย์ (2558: 214) ศึกษาเกี่ยวกับ รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ด้านการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย หลักสูตรสถานศึกษาควรมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะ ที่สำคัญที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 อีกทั้งส่งเสริมผู้สอนด้านการจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้โดยมีเทคนิค/กิจกรรมในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เหมาะสมต่อการจัดการเรียน รู้ของผู้เรียน ทั้งนี้มีระบบการนิเทศงานวิชาการเอื้อต่อการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในระดับสูง ($r_{xy} = .780$) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์



ระหว่างตัวแปรย่อยของสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษากับตัวแปรย่อยของการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเรียงจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากไปหาน้อย ได้แก่ 1) การพัฒนาตนเองกับพันธกิจด้านการสอน 2) การมุ่งผลสัมฤทธิ์กับพันธกิจด้านการสอน และ 3) การมุ่งผลสัมฤทธิ์กับโปรแกรมการสอนและแนวปฏิบัติ

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรย่อยของสมรรถนะประจำสายงานของผู้บริหารสถานศึกษากับตัวแปรย่อยของการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเรียงจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากไปหาน้อย ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์กับพันธกิจด้านการสอน 2) การสื่อสารและการจูงใจกับพันธกิจด้านการสอน และ 3) การมีวิสัยทัศน์กับหลักสูตรและระบบประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีการพัฒนาสมรรถนะของตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิธรรม ดันติรจนาวงศ์ (2560: 2475) ศึกษาเกี่ยวกับทิศทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่า ผู้เรียนทุกคนในศตวรรษที่ 21 ต้องสามารถคิดแก้ปัญหา คิดวิเคราะห์ สื่อสารได้ และตระหนักรู้ถึงสิ่งต่างๆ ได้ทั่วโลก รวมทั้งมีความสามารถทางเทคนิค โรงเรียนต้องกำหนดให้ผู้เรียนมีทักษะและความสามารถที่ให้ผู้เรียนสามารถคิดสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตัวเอง มีทักษะด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล และทักษะภายในตัวบุคคล ซึ่งทักษะเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการทำงานและเป็นพลเมืองที่มีชีวิตอยู่ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนควรปรับวิธีการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเอง และทำงานเป็นกลุ่มเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมทักษะชีวิต และอาชีพทำงาน และทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชนรา รัตนศิริประภา (2557: 507-508) ศึกษาเกี่ยวกับ สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อลักษณะ โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพบดังนี้ 1) สมรรถนะประจำสายงาน สมรรถนะหลัก และสามสมรรถนะย่อย คือ การบริการที่ดี การสื่อสารและการจูงใจและภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงส่งผลต่อคุณลักษณะโดยรวม 2) สมรรถนะประจำสายงาน และสามสมรรถนะย่อย คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง การสื่อสารและการจูงใจ การบริการที่ดี ส่งผลต่อคุณลักษณะด้านผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก 3) สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และสามสมรรถนะย่อย คือ การบริการที่ดี การสื่อสารและการจูงใจ การพัฒนาตนเอง และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ส่งผลต่อคุณลักษณะด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และ 4) สมรรถนะประจำสายงาน สมรรถนะหลัก และสามสมรรถนะย่อย คือ การสื่อสารและการจูงใจ การบริการที่ดี และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ส่งผลต่อคุณภาพคุณลักษณะด้านการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ



ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 เกี่ยวกับการมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีค่ามัธยฐานเลขคณิตอยู่ในลำดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ ริเริ่มสร้างสรรค์ และมีการพัฒนาผลงานให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยการนำนวัตกรรมหรือทางเลือกใหม่ ๆ มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงาน เมื่อพิจารณาตามสมรรถนะประจำสายงาน พบว่า การวิเคราะห์และสังเคราะห์ มีค่ามัธยฐานเลขคณิตอยู่ในลำดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรทำความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ แล้วแยกประเด็นเป็นส่วนย่อยตามหลักการหรือกฎเกณฑ์ที่กำหนด และรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนางานอย่างเป็นระบบ

2) การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ด้านหลักในการเรียนรู้ มีค่ามัธยฐานเลขคณิตอยู่ในลำดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 อย่างชัดเจน โดยใช้การอภิปรายเป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนหลักสูตร การประเมิน และแนวปฏิบัติด้านการจัดการเรียนการสอนที่สนับสนุนผลลัพธ์ที่พึงประสงค์สำหรับศตวรรษที่ 21 และการคัดเลือกทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ

2) ควรมีการวิจัยสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

3) ควรมีการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2547). **มารู้จัก Competency กันเถอะ**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอช อาร์ เซ็นเตอร์ จำกัด.

นรินทร์ สังข์รักษา. (2557) “คุณภาพการศึกษากับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21: พันธกิจที่ต้องทบทวน?”. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร** 11(2) : 42.



- นุชนรา รัตนศิระประภา. (2557) “สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อลักษณะโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน”. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal 7(3) : 507-508.
- วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอธิป จิตตฤกษ์ (แปล). (2556). **ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ openworlds.
- วิจารณ์ พานิช. (2554). **วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ตลาดา พัฒนาเชลล์ จำกัด.
- สฤณี เรืองแก้ว. (2551). **สมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7**. รายงานการศึกษานิเทศการปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. (2559). **เอกสารการประชุม 9 จุดเน้น ปีงบประมาณ. สุพรรณบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9.**
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2548). **หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2552). **คู่มือสมรรถนะหลัก : คำอธิบายและตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พี.เอ.อีฟวิ้ง จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2548). **มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2560). **แนวทางจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills)**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุทธิวรรณ ดันดิรจนางค์. (2560) “ทิศทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21”. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal 10(2): 2475.
- สุทธิศักดิ์ นันทวิทย์. (2558). “รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2”. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร 6(1): 214.
- McClelland, D.C. (1973) Testing for Competence Rather than “Intelligence”. **American Psychologists** 28: 1-14.
- Dennis E. Hinkle, William Wiersma, and Stephen G. Jurs. (1998). **Applied Statistics for the Behavior Sciences**. 4th ed. New York: Houghton Mifflin.
- John W. Best. (1970). **Research in Education**. New Jersey: Prentice Hall INC.



.....

Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970) "Determining Sample Size for Research Activities".

Educational and Psychological Measurement 30(3) : 607-610.

Partnership for 21st Century Skills. (2009). **Framework for 21st century learning**. [Online] Retrieved November 1, 2009, from
www.21stcenturyskills.org/document/framework_flyer_updated_april_2009.pdf.

Cronbach, L. J. (1974). **Essentials of Psychological Testing**, 3rd ed. New York: Harper & Row.

Mumford, Michael D. and others. (2000) "Development of Leadership Skills: Experience and Timing".

The Leadership Quarterly 11(1) : 87-114.

Likert Rensis. (1961). **New Pattern of Management**. New York: McGraw-Hill Book Company.